

Vergaderjaar 2019–2020

35 300 V

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2020

Nr. 68

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juni 2020

Op 1 mei 2019 is een nieuw systeem ingevoerd om medewerkers van ambassades, consulaten en internationale organisaties, die in Nederland immuniteit genieten, aan te spreken op verkeersovertredingen. Het doel van dit systeem is om de verkeersveiligheid te vergroten door de naleving van de Nederlandse verkeersregels binnen deze groep te verbeteren. Verkeersveiligheid is een belangrijk thema, derhalve heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken personele capaciteit ter beschikking gesteld voor de realisatie van dit project, en met succes.

Onder verwijzing naar mijn brief van 11 maart 2019 (Kamerstuk 35 000 V, nr. 63) informeer ik uw Kamer zoals toegezegd hierbij over de voortgang van de gekozen aanpak en doe ik verslag van de effecten van het systeem in het eerste jaar.

Het systeem voor notificatie van verkeersovertredingen

Zoals ik in mijn brief van 11 maart 2019 uiteen heb gezet, kunnen er bij verkeersovertredingen die zijn begaan met een diplomatiek voertuig (CD/BN/GN kentekens) in verband met de immuniteit, geen administratieve sancties worden opgelegd. In plaats daarvan wordt de voertuighouder daarom sinds 1 mei 2019 door middel van een door de Minister van Buitenlandse Zaken ondertekende notificatiebrief aangesproken op de verkeersovertreding. Een dergelijke notificatie gaat vergezeld van een verzoek om een vrijwillige betaling van een bedrag gelijk aan het bedrag van de administratieve sanctie die bij een regulier kenteken zou zijn opgelegd.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangt elke drie maanden een managementrapportage¹ van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), alsmede een aparte melding bij een zware verkeersovertreding. Bij hoge aantallen of zware verkeersovertredingen worden niet alleen notificatiebrieven aan de eigenaren van de betrokken kentekens verstuurd, maar spreekt het Ministerie ook de betreffende ambassade, consulaat of internationale organisatie aan op het verkeersgedrag van de werknemers, waar nodig onder aankondiging van verdere maatregelen (zoals een laatste waarschuwing waarna bij herhaling verzocht zal worden om terugtrekking van de betrokken diplomaat).

Voorziene aanpassingen van het nieuwe systeem

In overleg met het CJIB is het huidige systeem na het eerste jaar zodanig aangepast, dat bij zware overtredingen het Ministerie van Buitenlandse Zaken voorafgaand aan de verzending van een notificatiebrief eerst geïnformeerd wordt. Doel van deze aanpassing is om het mogelijk te maken bij zware overtredingen² meteen om opheffing van de immunititeit te vragen, zodat normale strafrechtelijke vervolging mogelijk is.

Effecten van het systeem op de verkeersveiligheid

Over het gehele eerste jaar gezien is het totaal aantal geregistreerde verkeersovertredingen bij diplomaten, consulaire staf en medewerkers van internationale organisaties aanzienlijk gedaald. Het totale aantal verkeersovertredingen van voertuighouders met een bijzonder kenteken is in de periode mei 2019 t/m april 2020 (13.508 overtredingen) met 51,8% afgenomen ten opzichte van het aantal verkeersovertredingen in de periode mei 2018 t/m april 2019 (28.030 overtredingen). Een vergelijking laat zien dat er op dit moment geen sprake is van een disproportioneel aantal overtredingen bij één of meerdere specifieke internationale organisaties of ambassades. Per periode waarvoor een managementrapportage door het CJIB is opgesteld, zijn de totale aantallen verkeersovertredingen zoals hieronder aangegeven:

mei t/m juni 2019	3.871
juli t/m september 2019	3.423
oktober t/m december 2019	2.846
januari t/m maart 2020	2.831

Het aantal geregistreerde zware verkeersovertredingen is als volgt:

mei t/m juni 2019	12
juli t/m september 2019	11
oktober t/m december 2019	9
januari t/m maart 2020	5

In de periode januari t/m april 2019 lag het gemiddeld aantal verkeersovertredingen per bijzonder kenteken³ op 1,22. Het gemiddeld aantal

¹ De eerste managementrapportage heeft het CJIB na twee maanden, op 1 juli 2019, opgesteld, om vanaf juli 2019 kwartaalsgewijs te kunnen berichten. Derhalve hebben de gegevens hieronder betrekken op een periode van 11 maanden na 1 mei 2019.

² Zware verkeersovertredingen zijn overtredingen waarvoor in Nederland een strafbeschikking wordt opgelegd en die niet onder de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (WHAV, Wet Mulder) vallen, bijvoorbeeld een snelheidsoverschrijding van ≥ 30 km/h binnen de bebouwde kom.

³ In 2019 en 2020 waren er ongeveer 7.000 personenauto's met een bijzonder kenteken in Nederland geregistreerd.

verkeersovertredingen per regulier kenteken⁴ bedroeg in dezelfde periode 0,30. Door het dalende aantal overtredingen van voertuigen met een bijzonder kenteken wordt dit verschil echter steeds kleiner: Van januari t/m april 2020⁵ was er sprake van gemiddeld 0,48 overtredingen per voertuig met een bijzonder kenteken. Het gemiddeld aantal verkeersovertredingen per regulier kenteken⁶ bedroeg in dezelfde periode 0,27.

Vrijwillige betaling van boetenbedragen

Op 1 april 2020 was 49% van alle notificaties sinds 1 mei 2019 betaald. Het betalingspercentage van de boetes in de periode voor 2014 schommelde tussen 53% en 64%. Gezien het feit dat het om het eerste jaar van het nieuwe systeem en om vrijwillige betalingen gaat, ben ik tevreden over het betaalgedrag. Het komend jaar wordt gewerkt aan verdere verbetering van het betaalgedrag.

mei t/m juni 2019	32%
juli t/m september 2019	47%
oktober t/m december 2019	49%
januari t/m maart 2020	49%

In de periode van 1 mei 2019 tot 31 maart 2020 is in totaal € 432.181 aan betalingen in het kader van het nieuwe systeem ontvangen, de totale kosten voor dit systeem bedroegen € 281.046.

Samenwerking met de in Nederland gevestigde diplomatieke missies en internationale organisaties

In het algemeen zijn de reacties van de diplomatieke en consulaire missies en internationale organisaties op het nieuwe systeem heel positief. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangt dan ook hun medewerking bij de opvolging van overtredingen, omdat zij eveneens willen dat hun medewerkers de Nederlandse wet- en regelgeving respecteren. Het Ministerie bevordert daarnaast de bewustwording door de missies en internationale organisaties regelmatig te informeren over (wijzigingen in) de Nederlandse verkeersregels (bijvoorbeeld over de nieuwe maximumsnelheid). Deze bewustwording, in combinatie met de mogelijkheid van verdere maatregelen (zoals de laatste waarschuwing alvorens over te gaan tot een verzoek om terugtrekking van een diplomaat) blijkt goed te werken.

Volgende stappen

Het systeem voor notificatie van verkeersovertredingen is gezien het bovenstaande zowel inhoudelijk – het gedaalde aantal overtredingen – als financieel een succes. De nauwe samenwerking met ambassades,

⁴ In 2019 en 2020 waren er ongeveer 9.100.000 personenauto's met een regulier kenteken in Nederland geregistreerd. Voor de periode mei t/m augustus 2019 zijn er voor deze auto's in totaal 2.974.497 verkeersovertredingen geregistreerd, voor de periode september t/m december 2019 2.655.750. Zware verkeersovertredingen die via het strafrecht worden behandeld, zijn hier niet in meegenomen.

⁵ Om een vergelijking te kunnen trekken tussen het aantal overtredingen van voertuighouders met een regulier en met een bijzonder kenteken werd hier gekozen voor een periode van vier (i.p.v. drie) maanden. Dit omdat de overtredingen van voertuighouders met een regulier kenteken alleen drie keer per jaar door het Ministerie van Justitie en Veiligheid worden opgesteld.

⁶ Voor de periode januari t/m april 2020 zijn er voor deze auto's in totaal 2.481.352 verkeersovertredingen geregistreerd. Zware verkeersovertredingen die via het strafrecht worden behandeld, zijn hier niet in meegenomen.

consulaten en internationale organisaties heeft tot een toegenomen bewustwording geleid, en tot een verbetering van het verkeersgedrag. Dat laat onverlet dat het aantal overtredingen verder naar beneden kan en moet.

De komende jaren wordt het systeem derhalve voortgezet en verder doorontwikkeld. Daarbij geef ik prioriteit aan de volgende zaken:

1. Het terugbrengen van het aantal zware overtredingen, door zoals hierboven vermeld snel na de melding van de overtreding om opheffing van de immuniteit te vragen, zodat een normale strafrechtelijke vervolging kan plaatsvinden.
2. Het verder terugbrengen van het totale aantal overtredingen en verdere verbetering van het betaalgedrag, door gedetailleerdere opvolging op basis van aan de werkgever te vertrekken lijsten van kentekens met overtredingen.

Volgend jaar zal ik uw Kamer wederom informeren over de voortgang.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok